

V Liberci 29. února 2024

Tisková zpráva

HYGIENICKÁ PROBLEMATIKA PROVOZU PLAVECKÝCH, KOUPELOVÝCH A OCHLAZOVAČÍCH BAZÉNŮ

Koncem minulého týdne proběhlo na KHS LK školení pro **provozovatele umělých koupališť a saun**. Zúčastnilo se ho 29 osob z řad provozovatelů těchto zařízení z Libereckého kraje. Cílem školení bylo seznámit nové a případně i stávající provozovatele se základními hygienickými zásadami, které je třeba dodržovat, aby bylo **zajištěno, že koupající se osoby nebudou vystaveny zdravotním rizikům plynoucím ze znečištění vody ke koupání, sprchování nebo ochlazování**.

Školení obsahovalo témata:

- legislativní požadavky na provoz bazénů a saun,
- hodnocení kvality koupací vody,
- mikrobiologická a chemická rizika při koupání v bazénech,
- kvalita teplé vody ve sprchách se zaměřením na legionely,
- obsah státního zdravotního dozoru.

„Při kontrolách umělých plaveckých bazénů nacházíme často stejné a opakující se nedostatky. Jedná se zejména o špatně vedenou provozní dokumentaci, absenci provozní a laboratorní kontroly kvality vody a nedostatečné či zcela chybějící odborné znalosti provozovatelů týkajících se obsahu laboratorních protokolů z hlediska významu nedodržení mikrobiologických či chemických ukazatelů,“ vysvětluje Ing. Jarmila Petříčková, ředitelka odboru hygieny obecné a komunální, KHS LK.

V rámci školení byli provozovatelé seznámeni se zásadami dodržování kvality vody ke koupání. Ta je z hlediska hygienických požadavků hodnocena prostřednictvím limitů pro mikrobiologické ukazatele (*Pseudomonas aeruginosa*, *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Legionella spp.*, počty kolonií při 36°C) a chemické ukazatele (volný a vázaný chlor, dusičnany, celkový organický uhlík, pH, zákal). Povinností provozovatelů je i pravidelná kontrola teploty a průhlednosti vody v bazénech.

Zdroji znečištění vody a prostředí plaveckých a relaxačních areálů jsou samy koupající se osoby, přetížené a nedostatečně udržované filtry a plastové materiály, které jsou součástí systémů úpravy a recirkulace vody. Při nedostatečné péči o kvalitu vody a hygienické podmínky v areálech mohou být jejich návštěvníci vystaveni rizikům různých onemocnění. Mikrobiální kontaminace vody a prostředí může vést k zánětlivým onemocněním kůže, infekcím močového ústrojí, infekcím dýchacího ústrojí, infekcím oční rohovky, zánětům spojivek, zánětům středního nebo vnějšího ucha, ranným infekcím nebo ke gastroenteritidám provázeným horečkami, průjmami, zvracením. Kožní a dýchací potíže může koupajícím se osobám způsobit i nadlimitní obsah chloru a tzv. vedlejších produktů dezinfekce ve vodě a ve vzduchu. V důsledku nadlimitního výskytu bakterie *Legionella spp.* v teplé vodě ve vířivkách a ve sprchách může dojít při inhalaci kontaminovaného aerosolu k onemocnění legionelózou nebo její slabší formou tzv. pontiackou horečkou.

Zásadní preventivní opatření jsou: ukáznění řádně vysprchovaní návštěvníci • vhodná technologie úpravy vody • důsledná očista bazénů i prostředí • pravidelná kontrola kvality vody.

Dodržování většiny těchto povinností je úkolem provozovatelů. Kvalitu vody a prostředí areálů však mohou svým přístupem pozitivně ovlivnit i samotní návštěvníci.

„Opakovaně se setkáváme s nářky provozovatelů relaxačních a zábavných areálů na chování návštěvníků, kdy ignorují povinnost návštěvního řádu se před vstupem do bazénu osprchovat, na kterou jsou pomocí informačních tabulí upozorňováni v podstatě od šatny až ke vstupu do bazénu. Do bazénů se pak dostávají zbytky potu, kůže, moči a jiných nečistot. Jako problematický se jeví také nevhodný plavecký oděv, který je z velkého kusu textilie a často obsahuje kapsy. Z takových oděvů se pak kromě většího množství nečistot uvolňují také vlákna, jejichž obsah ve vodě ucpává filtry, které jsou součástí systému úpravy vody. Uvedené problémy se týkají hlavně zábavních a relaxačních areálů, méně se vyskytují u sportovních areálů, kam chodí většinou lidé za kondičním plaváním nebo přímo na tréninky

a dodržují hygienickou disciplínu a používají sportovní plavecký oděv,“ vysvětluje Petříčková. „V současné době, kdy bohužel zima nepřeje lyžování a probíhají jarní prázdniny, jsou tyto areály vesměs přetížené. Udržet vyhovující kvalitu vody je při takovém provozu bazénů samo o sobě náročné, a návštěvníci to svým často sobeckým chováním zbytečně ještě zhoršují. Zdánlivě jednoduché řešení v podobě přidání dezinfekčních prostředků situaci totiž vůbec neřeší.“

Použití dezinfekčních prostředků na bázi chloru je spojené s produkcí tzv. vedlejších produktů dezinfekce, z nichž některé mohou mít toxické až karcinogenní účinky. Orientačním ukazatelem jejich množství ve vodě je vázaný chlor. Vyhláška stanovuje jeho hygienický limit tzv. nejvyšší mezní hodnotu (0,3 mg/l) a při kontrolách jakosti vody je pravidelně sledován. Vzniká reakcí volného chloru s amonnými solemi, močovinou a organickými látkami, které se do vody dostávají z kůže, potu nebo z moči návštěvníků. Negativně ovlivňuje kvalitu vody a způsobuje chlorový zápach typický pro kryté bazény.

Základní legislativou pro provozovatele je **zákon č. 258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (§§ 6 – 6f) a **vyhláška č. 238/2011 Sb.**, o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2023 KHS LK uložila provozovatelům plaveckých, koupelových a ochlazovacích bazénů 4 pokuty v celkové výši 128 000,- Kč. Z důvodu výskytu legionely byl vydán jeden zákaz používání nejakostní teplé vody v areálu rehabilitačních bazénů a dva zákazy v hotelové sauně.

Zuzana Balašová
tisková mluvčí KHS LK